

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค่านิยมของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร และศึกษาปัจจัยอันเป็นวิธีการปลูกฝังค่านิยมของนักศึกษาครูกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่อยู่ภายใน วิทยาลัยครู และที่แวดล้อมนักศึกษาอยู่ภายนอกวิทยาลัยครู เพื่อบรรยายว่าปัจจุบันค่านิยมที่แท้จริงของนักศึกษาครูกลุ่มนี้มีอะไรบ้าง ค่านิยมอะไรเป็นค่านิยมเนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์และค่านิยมใดเพียงจะมาก่อตัวและ/หรือถูกตอกย้ำในระหว่างที่ใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยครูเป็นเวลาอย่างน้อย 4 ปี และจะบรรยายอย่างลึกซึ้ง (thick description) ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างทั้งภายนอกและภายในวิทยาลัยครูที่ปลูกฝังค่านิยมเหล่านั้น และส่วนใดปลูกฝังด้วยวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรม (enculturation) หรือวิธีการยืมวัฒนธรรม (acculturation) โดยอาศัยกรอบความคิดทางทฤษฎีจากศาสตร์หลายสาขา คือ จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยาและศึกษาศาสตร์ (อุดมศึกษา) ผลการศึกษาส่วนที่หนึ่ง เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร อันเป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินการกิจด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนของวิทยาลัยครู ส่วนที่สอง เป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับพัฒนาเป็นทฤษฎีค่านิยมต่อไปและส่วนสำคัญสุดท้าย เป็นประโยชน์ในการจัดประสบการณ์แก่นักศึกษาครูในอันที่จะเพิ่มค่านิยมที่พึงประสงค์ของครูไทย เตรียมการฝึกหัดครูเพื่อรับมือกับการขยายตัวของนักเรียนชนกลุ่มน้อยหลากหลายชาติพันธุ์ ส่งเสริมความเป็นนานาชาติ และปฏิบัติภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของวิทยาลัยครู

ลักษณะงานวิจัย

การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร และการศึกษาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยครูที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยมของนักศึกษานั้น ใช้วิธีการวิจัยเชิงชาติพันธุ์

วรรณนาซึ่งมีหลักการและวิธีการดังนี้

1. ศึกษานักศึกษาครูและผู้เกี่ยวข้องในสภาพธรรมชาติ โดยผู้วิจัยไปอาศัยอยู่ในวิทยาลัยครูอันเป็นสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ชีวิตประจำวันอยู่ และจะตามนักศึกษาไปศึกษาถึงในหมู่บ้านของนักศึกษา โดยมีผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 6 คน (เป็นนักศึกษาครูเพศชาย 2 คน เพศหญิง 2 คน และเป็นอาจารย์ชาย 1 คน และอาจารย์หญิง 1 คน) ร่วมกันอภิปราย วางแผนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้รายละเอียดทุกแง่มุม

2. ใช้ระเบียบวิธีวิจัยหลายรูปแบบ เพื่อลดอคติของผู้วิจัย กล่าวคือ

2.1 การศึกษาเอกสาร แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

2.1.1 การศึกษาชนบทรรมนิยมประเพณี และประวัติของสังคมกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร อันเป็นปัจจัยภายนอกวิทยาลัยครูที่แวดล้อมนักศึกษาครูทั้งอดีต และปัจจุบันศึกษาได้จากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ภาพถ่าย เอกสารของฝ่ายมหาดไทย เอกสารนิทานพื้นบ้าน คำพังเพย คำสอน คำขวัญ ฯลฯ

2.1.2 การศึกษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมภายในวิทยาลัยครูศึกษาได้จากกฎระเบียบ ข่าวสารที่เกี่ยวกับกิจกรรม สภาพการเรียนการสอน และอื่น ๆ ของวิทยาลัยครู

2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (depth interview) บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าวได้แก่ นักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้เกี่ยวข้องได้แก่ บิดามารดา ญาติ พระ ปราชญ์ชาวบ้าน (เช่น นายอยู่ สุนทรธัย และหลวงพ่อนาน สุทธิสาลี) และกลุ่มเพื่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของครอบครัวและชุมชน จุดมุ่งหมายและความมุ่งหวังของชีวิตความต้องการ อุดมคติ วัฒนธรรม โอกาสและประสบการณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ และความพึงใจ ฯลฯ วิธีการสัมภาษณ์ จะให้กลุ่มตัวอย่างและผู้เกี่ยวข้องใช้ภาษาเขมรแสดงความรู้สึกหรือเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำได้ 2 วิธีคือ

2.2.1 สัมภาษณ์รายบุคคลเป็นระยะ ใช้วิธีสัมภาษณ์นักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้เวลาสัมภาษณ์ต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ได้ภาพชีวิตปัจจุบันและอดีต ฉะนั้นแต่ละคนจะได้รับการสัมภาษณ์หลาย ๆ ครั้ง กล่าวคือมีแนวการสัมภาษณ์กว้าง ๆ เป็นแนวทางการสนทนา พยายามเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจต่าง ๆ ออกมาเอง พร้อมกับแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ด้วยตนเอง เก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง ช่วงเวลาคนละ 2-5

ชีวโม่งต่อครึ่ง โดยแบ่งสาระเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงชีวิตวัยเด็ก ช่วงชีวิตวัยรุ่น และช่วงชีวิตวัยปัจจุบัน

2.2.2 สัมภาษณ์รายกลุ่ม ใช้วิธีสัมภาษณ์ในลักษณะการสนทนา (conversation/dialogue) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ การสนทนาจะขึ้นอยู่กับบุคคลและเหตุการณ์ เช่นอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับพ่อแม่หรือญาติพระกับเพื่อนของนักศึกษา ฯลฯ

2.3 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) ผู้วิจัยทำตัวเป็นกลางเข้าไปสังเกตในเหตุการณ์และสภาพการณ์จริงเป็นเวลา 4 เดือน โดยการติดตามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างอย่างใกล้ชิด ทั้งการใช้ชีวิตประจำวันในและนอกวิทยาลัยครู และสังเกตชุมชนหรือภูมิสำเนาของนักศึกษาอย่างละเอียด พยายามสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด

2.4 การใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนคือ
 ตอนแรก เป็นแบบสอบถามประวัติชีวิต ใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
 ตอนที่สอง แบบสอบถาม "ทัศนคติที่มีต่อนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง" ใช้กับอาจารย์ผู้สอนนักศึกษากลุ่ม และเพื่อนที่สนิทสนมกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
 ตอนที่สาม แบบสอบถามเรื่องค่านิยมและวิธีการปลูกฝัง สร้างขึ้นและใช้แบบสอบถามนี้หลังจากเข้าใจวัฒนธรรมด้วยวิธีการอื่นๆแล้ว ทั้งนี้เพื่อยืนยัน ตรวจสอบความสอดคล้อง และทำให้ประเด็นที่ศึกษาชัดเจน

3. ผู้วิจัยต้องแสดงบทบาท เป็นชาวพื้นเมืองชายขอบ (marginal native) โดยการเข้าอาศัยในชุมชนที่ศึกษาเช่น หอพัก บ้านพัก หมู่บ้าน ฯลฯ อย่างต่อเนื่องตลอด 4 เดือนเป็นอย่างน้อย ใช้ภาษาของท้องถิ่นและหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นเข้าฝ่ายใด

4. มีการจัดบันทึกอย่างละเอียด

ผู้ส่ง พนทศึกษา

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัดเป็นเส้นกั้นพรมแดน มี

ช่องทางขึ้นลงระหว่างประเทศทั้งสอง 35 ช่องทางซึ่งมีความยาวตลอดชายแดนประมาณ 90 กิโลเมตรตั้งนั้นวัฒนธรรมชนบทรรมนิยมประเพณีส่วนใหญ่รับจากอารยธรรมเขมร ชาวสุรินทร์พูดภาษาเขมรเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มที่พูดภาษาเขมรอาศัยอยู่ในตัวอำเภอต่าง ๆ และถือเป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิมของจังหวัด ดังจะพบว่าชื่อหมู่บ้านต่าง ๆ มักจะเป็นภาษาเขมร

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรเป็นกลุ่มสังคมที่มีลักษณะสมบูรณ์ (complete society) ที่มีรูปแบบของการพูด ภาษาที่ใช้ ทำทาง ปฏิกริยา การปฏิบัติตัว แตกต่างจากสังคมอื่น ๆ จึงเป็นสังคมกลุ่มย่อยที่เหมาะสมกับการศึกษาแนวนี้ เพราะเป็นลักษณะทำนองเดียวกับที่ Geertz (1973) กล่าวไว้ในการศึกษาวัฒนธรรมกลุ่มชนในต่างประเทศ ประกอบกับเป็นชนกลุ่มชาติพันธุ์ที่เจริญรุ่งเรืองในอดีตที่สามารถกลืนวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในบริเวณเดียวกันและประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์นี้ก็มีจำนวนมากที่สุดด้วย ซึ่งนักศึกษาคณะชาติพันธุ์ไทยเขมรก็มีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่น และการใช้ภาษา ทำทาง ปฏิกริยา ก็แปลกแยกจากกลุ่มอื่นอย่างเห็นได้ชัด ในท่ามกลางกลุ่มวัฒนธรรมหลายฝ่ายในวิทยาลัยครูสุรินทร์

วิทยาลัยครูสุรินทร์ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสุรินทร์ มีศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ อยู่ภายในบริเวณ และมุ่งเน้นทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ไทยเขมรเป็นสำคัญ นอกจากนี้วิทยาลัยครูสุรินทร์ยังมีศูนย์ให้การศึกษาอบรมครูบุคลากรทางการศึกษาเอกวิทยาลัยอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษอันเป็นบริเวณชายขอบวัฒนธรรมไทยเขมร ซึ่งมีนักศึกษาคณะชาติพันธุ์ไทยเขมรมาเข้ารับการศึกษาอบรมในโครงการเป็นจำนวนมากพอสมควร จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่เลือกจังหวัดสุรินทร์เป็นพื้นที่ศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือภายในวิทยาลัยครูสุรินทร์ และภายนอกวิทยาลัยครูสุรินทร์

บุคคลที่ศึกษา

ด้วยวิธีการชาติพันธุ์วรรณา (ethnography) เน้นความสำคัญที่การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการพรรณนาข้อมูลในแบบ Thick Description เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งทุกแง่มุมและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ดังนั้นการศึกษากับคนจำนวนน้อยที่ได้รับการคัดเลือกและกลั่นกรองแล้วว่าสามารถสะท้อนคุณสมบัติทางวัฒนธรรมได้มากที่สุด ย่อมทำให้ได้รายละเอียดของเรื่องที่ศึกษาได้สมบูรณ์กว่าการศึกษากับคนจำนวนมาก

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมรที่คัดเลือกจากผู้ที่ใช้ภาษาเขมร เป็นภาษารองจากภาษาไทย นามสกุลที่บ่งบอกว่าบรรพบุรุษเป็นชาวเขมรดั้งเดิม ภูมิลำเนา ที่เกิดในอำเภอที่เป็นชุมชนชาวไทยเขมร (ตามแผนที่) อาชีพของบิดามารดาที่เป็นอาชีพ แบบฉบับของบรรพบุรุษหรือกลุ่มซึ่งแตกต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่นและเป็นที่รับรู้ทั่วไป เช่น เจริญกัณฑ์ริม ปันดินเผาแบบเขมร (เคลือบสีน้ำตาลเขียว) เครื่องเงิน (ประเก้อม) ฯลฯ และที่สำคัญจะต้องเป็นผู้สำนึกว่าตนเป็นชาวไทยเขมร จำนวน 20 คน เป็นนักศึกษาคณะ ชั้นปีที่ 4 (เพราะการตอบคำถาม และการเปลี่ยนแปลงค่านิยมต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร) (Rokeach, 1973) แบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามตัวแปรอิสระคือ

เพศ แบ่งเป็น ชาย หญิง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดวัยเรียน แบ่งเป็น สูง ต่ำ

ที่พักอาศัย แบ่งเป็น หอพักวิทยาลัย และบ้านพักผู้ปกครอง

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ผู้เกี่ยวข้องและมีความสำคัญในชีวิตกับนักศึกษาคณะกลุ่มที่ 1 โดย พิจารณาความสัมพันธ์ในระบบบุญคุณและระบบอื่น ๆ ที่นักศึกษาคณะกลุ่มที่ 1 พรรณาไว้ใน สัมภาษณ์ เขียนประวัติและในรายละเอียดของการตอบแบบสอบถามประวัติชีวิต โดยจัดลำดับ และคัดเลือกไว้ 5 คน ต่อนักศึกษาคณะกลุ่มตัวอย่าง 1 คน รวมแล้วประมาณ 100 คน

ข้อมูลที่ต้องการ

ต้องการข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

1. จุดมุ่งหมายและความมุ่งหวังในชีวิต
2. ทักษะคติ เกี่ยวกับความต้องการ อุดมคติ วัฒนธรรม โอกาส และประสบการณ์
3. ความรู้สึก ความเชื่อ และความตั้งใจ
4. ปัจจัยที่เป็นผลกระทบค่านิยม เช่น ภูมิหลังของครอบครัว หรือชุมชน

ขนบธรรมเนียมประเพณี และประวัติของสังคมทั้งระบบ

รายละเอียดของการเก็บข้อมูล

รายละเอียดของการเก็บข้อมูลจำแนกตามจุดมุ่งหมายการวิจัยดังนี้

1. จุดมุ่งหมายที่ 1 การศึกษาค่านิยมของนักศึกษาครูกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร
ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาประวัติชีวิตนักศึกษาครูกลุ่มนี้จากสมุดทะเบียนประวัติแบบ
สอบถามชีวประวัติ และการสัมภาษณ์

1.2 สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคลและสังเกตแบบมีส่วนร่วม เกี่ยว
กับข้อมูลที่ต้องการ

1.3 สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อน และอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับประวัติ
นักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมและเพื่อยืนยันข้อมูลตามข้อ 1.2

ผลที่คาดว่าจะได้คือ ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นความเชื่อ ความตั้งใจซึ่งเชื่อมโยงกับ
ค่านิยมของนักศึกษา และจะได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการเก็บข้อมูลตามจุดมุ่งหมาย
ที่ 3

2. จุดมุ่งหมายที่ 2 ศึกษาปัจจัยภายในวิทยาลัยครูที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยมของ
นักศึกษาชาติพันธุ์ไทยเขมร ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ สัมภาษณ์อาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษา
ตัวอย่างและสภาวะการณ์การเรียนการสอน

2.2 แบบสอบถาม ถามอาจารย์ นักศึกษาครู และเพื่อน ในเรื่อง
ทัศนคติที่มีต่อนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร

2.3 การศึกษาเอกสาร ศึกษากระเบียบ ชำนาญกิจกรม สภาพการ
เรียนการสอน และอื่น ๆ ของวิทยาลัยครูสุรินทร์

2.4 การสังเกต สังเกตสภาพแวดล้อม พฤติกรรม และการกระทำของ
นักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่าง

ผลที่คาดว่าจะได้คือ (1). ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทย
เขมร (2). ได้ข้อมูลที่เป็นทัศนคติของอาจารย์ นักศึกษาครู และเพื่อน (3). ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยครูสุรินทร์ (4). ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจัยภายในวิทยาลัยครู
ที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยมของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร

3. จุดมุ่งหมายที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายนอกวิทยาลัยครูที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยมของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ใช้ข้อมูลจาก 1.1 เพื่อนำทางสู่

3.1 พื้นที่ที่ศึกษา คือหมู่บ้านที่เป็นภูมิลำเนาของนักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และสังเกต

3.2 บุคคลที่จะศึกษา คือผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่างอันได้แก่ บิดามารดา ญาติ ครู พระ ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อน นักศึกษา 1 คนต่อผู้เกี่ยวข้อง 5 คน รวมแล้วประมาณ 100 คน

ผลที่คาดว่าจะได้คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อ วัฒนธรรม ทศนคติ ภูมิหลังครอบครัว/ ชุมชนขนบธรรมเนียมประเพณี และประวัติสังคมทั้งระบบ และพฤติกรรมอันจะนำมาซึ่งข้อมูล

ก. เพื่อเปรียบเทียบกับข้อ 1 แล้วสรุปเป็นค่านิยมที่แท้จริงของนักศึกษาครูกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

ข. เพื่อเป็นรายละเอียดของปัจจัยที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยม

ทั้งนี้สามารถสรุปเป็นตารางแสดงสาระสำคัญ วิธีการ และกลุ่มเป้าหมายของการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 1 สาระสำคัญ วิธีการ และกลุ่มเป้าหมายของการเก็บรวบรวมข้อมูล

สาระสำคัญ	วิธีการเก็บข้อมูล				กลุ่มเป้าหมาย
1. จุดมุ่งหมายชีวิตของนักศึกษา	-	2	3	-	นักศึกษา เพื่อน ผู้ปกครอง
2. ความมุ่งหวังของผู้ปกครอง	-	-	3	4	ผู้ปกครอง นักศึกษา
3. ความตั้งใจของนักศึกษา	-	2	3	4	นักศึกษา เพื่อน ผู้ปกครอง
4. ประสบการณ์ในอดีต	-	2	3	-	นักศึกษา ผู้ปกครอง

สาระสำคัญ	วิธีการเก็บข้อมูล				กลุ่มเป้าหมาย
5. โอกาสและเหตุการณ์วิกฤต	-	2	3	4	นักศึกษา เพื่อน อาจารย์ ญาติ ที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์
6. ภูมิหลังครอบครัว	1	2	3	4	นักศึกษา พ่อแม่ ญาติ
7. ภูมิหลังการศึกษาเล่าเรียน การอบรมสั่งสอน	1	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง อาจารย์ ครู พระ ฯลฯ
8. สัมพันธภาพ(ประโยชน์ และความพอใจ)	-	-	3	4	นักศึกษา เพื่อนหรือผู้ที่ สนิทสนม
9. การเรียนรู้จากสื่อมวลชน (การวิจารณ์)	1	-	3	4	นักศึกษา เพื่อน สื่อต่างๆ ที่ปรากฏ
10. ความรู้สึก(ชอบ เกลียด)	-	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อน
11. ทศนคติ(เห็นด้วย สนิบสนุน ไม่เห็นด้วย คัดค้าน)	-	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อน
12. ความต้องการ	-	2	3	-	นักศึกษา อาจารย์ ผู้ปกครอง เพื่อน
13. ความเชื่อ(ทั้งรูปธรรม และนามธรรม)	1	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อน อาจารย์

สาระสำคัญ	วิธีการเก็บข้อมูล				กลุ่มเป้าหมาย
14. ค่านิยมส่วนบุคคล (เชิงคุณธรรมและความสามารถ)	-	2	3	4	นักศึกษา
15. ค่านิยมของกลุ่มชาติพันธุ์	1	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง
16. ปัจจัยที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยม	1	2	3	4	นักศึกษา ผู้ปกครอง อาจารย์ เพื่อน

หมายเหตุ สัญลักษณ์และความหมายของค่า

1=เอกสาร 2=ใช้แบบสอบถาม 3=การสัมภาษณ์ 4=การสังเกต

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ตัวอย่าง ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ ญาติ ผู้ใหญ่ที่สนิท

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ กำหนดแนวทางการสังเกตและฝังตัวในชุมชน
2. เลือกนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ไทยเขมรชั้นปีที่ 4 จำนวน 20 คน ตามตัวแปรอิสระคือ เพศ ให้ได้ชายและหญิงจำนวนเท่ากัน ที่อยู่อาศัย ให้ได้ทั้งนักศึกษาหอพักและนักศึกษาไปกลับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดด้วยเรียน แบ่งเป็นสูงและต่ำ
3. เลือกผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ตัวอย่างในอัตราส่วนนักศึกษา 1 คน ต่อผู้เกี่ยวข้อง 5 คน รวมแล้วประมาณ 100 คน
4. ศึกษาสภาพพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณีและอื่น ๆ ที่เป็นสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยครู
5. เข้าพื้นที่เป็นเวลาอย่างน้อย 4 เดือน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำได้ตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูล โดยกำหนดแนวทางวิเคราะห์ดังนี้

6.1 วิเคราะห์บทบาท (role analysis) วิเคราะห์ว่าเมื่อเข้ามามีบทบาทเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูแล้ว กระพบกับพฤติกรรม การกระทำ และความสัมพันธ์กับคนที่เกี่ยวข้องอย่างไร

6.2 วิเคราะห์เครือข่ายการเรียนรู้ (network analysis) หากไล่เชื่อมสัมพันธ์ในกระบวนการเรียน ในวิทยาลัยครูว่าส่วนใดมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมเดิมบ้าง

6.3 ศึกษาวิวัฒนาการ (natural history) ศึกษาความเป็นมาของสังคมกลุ่มย่อยของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร และสังคมวัฒนธรรมในวิทยาลัยครู

6.4 วิเคราะห์ประเด็นหรือเหตุการณ์สำคัญ (Theme analysis) ศึกษาเหตุการณ์วิกฤตที่สำคัญในชีวิตของนักศึกษาที่กระทบกับความเชื่อ และการปฏิบัติของนักศึกษา และของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร

6.5 วิเคราะห์ธรรมเนียมประเพณีและสัญลักษณ์ (ritual and symbolism) เพื่อหาดัชนีที่กำหนดพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาและกลุ่ม

6.6 จากข้อ 6.1-6.5 นำมาสรุปแปลความหมายเป็นค่านิยมและปัจจัยที่มีส่วนปลูกฝังค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครูของนักศึกษาครูชาติพันธุ์ไทยเขมร

ศูนย์วิทยุทรงไทย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย